

**Finansijski izvještaji za 2018. godinu i
izvještaj nezavisnog revizora**

„OSIGURANJE AURA” a.d. Banja Luka

SADRŽAJ

MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA.....	1
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	5
OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	10
OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	11
ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE.....	12
ZNAČAJNE RAČUNOVODSVENE PROCJENE.....	21
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	26

AKCIONARIMA

DRUŠTVA „OSIGURANJE AURA“ A.D. BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje

Obavili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja Društva „OSIGURANJE AURA“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu “Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembar 2018. godine, odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine i izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembar 2018. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i važećim propisima u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Ustanovu u skladu sa *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i ispunili smo i druge naše etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji pojedinačnih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije pojedinačnih finansijskih izvještaja u cijelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima. Ključna pitanja kao i primjenjene procedure u vezi sa njima su sledeća:

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavaka)

Ključna pitanja revizije(nastavak)

Ključno pitanje revizije	Odgovarajuća revizorska procedura
1. Vredovanje tehničkih rezervi neživotnih osiguranja	
<p>Na dan 31.12.2018. godine tehničke rezerve su iznosile 12.178.879 KM što čini 95 % ukupnih obaveza Društva. Sastoje se od rezerve za prenosnu premiju koja na dan bilansa iznosi 9.486.676 KM i rezerve za štete koje na dan bilansa iznose 2.692.203 KM. Njihovo vrednovanje uključuje značajnu procjenu u pogledu neizvjesnih budućih ishoda kao i korištenje kompleksne aktuarske metodologije.</p> <p>S obzirom na sve navedeno vrednovanje tehnički rezervi neživotnih osiguranja predstavlja ključni rizik u našoj reviziji.</p>	<p>Izvršili smo sljedeće revizorske procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procjenu da li je metodologija primjenjena od strane Društva pri izračunu tehničkih rezervi u skladu sa relevantnim propisima, kao i procjenu dosljednosti primjene iste - procjenu adekvatnosti IBNR i RBNS rezervi upoređujući stvarne iznose u prehodnim periodima sa ranijim procjenama kretanja šteta - angažovali smo nezavisnog aktuara koji je napravio proračun IBNR, te smo ga uporedili sa iznosima koje je Društvo iskazalo. - procjenu adekvatnosti objava Društva u dijelu tehničkih rezervi prema zahtjevima odgovarajućih standarda finansijskog izvještavanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, kada je to primjenljivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korišćenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavaka)

Odgovornost revizora

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija izvršena u skladu sa MSR uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz kada on postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da oni, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, mi koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnog pogrešnog iskaza u finansijskim izvještajima, nastalog usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i izvršavamo revizorske procedure koje odgovaraju tim rizicima i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed greške, pošto kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, lažne iskaze ili zaobilazanje interne kontrole.
- Sagleđavamo interne kontrole koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo adekvatnost primjenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva. Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane rukovodstva i, da li, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, postoji materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovanje po načelu stalnosti. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, mi smo u obavezi da skrenemo pažnju u našem izvještaju revizora na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima, ili da modifikujemo naše mišljenje, ukoliko su takva objelodanjivanja neadekvatna. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavaka)

Odgovornost revizora(nastavak)

datuma našeg izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prozrokovati da Ustanova prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- Dajemo ocjenu opšte prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li finansijski izvještaji prikazuju potkrepljujuće transakcije i događaje na način kojim se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite. Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije.

Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja u reviziji čije je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Lužija Bojan.

Banja Luka, 25.04.2019. godine

Lužija Bojan
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
 na dan 31. 12. 2018. godine

<i>Opis</i>	<i>Napomena</i>	Tekuća godina	Prethodna godina
AKTIVA			
Stalna imovina		12.551.227	11.018.623
Ostala nematerijalna ulaganja	5.1.	4.882	5.911
Zemljište	5.2.	333.483	333.483
Građevinski objekti	5.2.	1.869.638	990.791
Postrojenje i oprema	5.2.	850.057	586.832
Investicione nekretnine	5.2.	3.237.231	3.175.974
Avansi i nekretnine, postojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	5.2.	1.721.194	1.567.744
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	5.3.	598.353	353.353
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	5.3.	436.389	440.535
Ostali dugoročni finansijski plasmani	5.3.	3.400.000	3.564.000
Tekuća imovina		8.451.975	7.015.939
Zalihe materijala	5.4.	4.070	6.337
Dati avansi	5.4.	54.350	33.480
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	5.5.	453.253	408.232
Potraživanja po osnovu premije saosiguranja reosiguranja i retrocesija u zemlji	5.5.	61.136	85.066
Ostali kupci i ostala potraživanja	5.5.	67.546	39.544
Potraživanja iz specifičnih poslova	5.6.	263.686	208.936
Druga potraživanja	5.6.	67.977	134.149
Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	5.7.	789.829	263.012
Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	5.7.	4.555.308	4.468.094
Gotovina	5.8.	1.152.206	715.556
Aktivna vremenska razgraničenja	5.9.	982.614	653.533
POSLOVNA AKTIVA		21.003.202	18.034.562
VANBILANSNA AKTIVA			551.331
UKUPNA AKTIVA		21.003.202	18.585.893
PASIVA			
Kapital		8.067.656	7.405.224
Akcijski kapital	5.10.	5.250.000	5.250.000
Zakonske rezerve	5.10.	389.797	318.675
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	5.10.	1.076.550	633.536
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	5.10.	1.351.309	1.203.013
Dugoročna rezervisanja	5.11	73.429	56.946

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Obaveze		12.862.117	10.572.392
Kratkoročne obaveze		12.862.117	10.572.392
Obaveze po osnovu šteta i ugovornih iznosa	5.12.	2.806	4.462
Obeveze za premiju i specifične obaveze	5.13.	4.027	42.778
Obaveze po osnovu bruto zarada	5.14.	141.158	140.861
Obaveze po osnovu bruto naknada zarada	5.14.	80	80
Druge obaveze iz poslovanja	5.15.	340.948	266.326
Obaveze za poreze i doprinose i druge kratkoročne obaveze	5.15.	59.537	379.541
Obaveze za porez iz rezultata	5.15.	99.705	55.050
Prenosne premije neživotnih osiguranja	5.16.	9.459.028	7.294.766
Prenosne premije saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	5.16.	27.648	54.055
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	5.16.	2.692.203	2.324.845
Druga pasivna vremenska razgraničenja	5.16.	34.977	9.708
POSLOVNA PASIVA		21.003.202	18.034.652
VANBILANSNA PASIVA			551.331
UKUPNA PASIVA		21.003.202	18.585.893

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu) 01.01 - 31.12.2018. godine

Opis	Napomena	Tekuća godina u KM	Prethodna godina u KM
POSLOVNI PRIHODI		16.907.445	13.646.357
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	5.17.	16.289.611	13.265.036
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja než.osiguranja	5.18	205.085	91.362
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija,subvencija, dotacija i sl.	5.18	17.191	12.851
Drugi poslovni prihodi	5.18	395.558	277.106
POSLOVNI RASHODI		15.204.590	12.646.951
Funkcionalni rashodi		6.282.276	5.128.872
Doprinos za prevetntivu	5.19.	85.972	88.017
Doprinos zaštitnom fondu	5.19.	185.036	202.681
Ostali rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	5.19.	425.851	396.049
Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovornih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja	5.19.	4.819.420	3.721.895
Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	5.19.	193.554	180.249
Rezervisanja za štete i udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	5.19.	572.443	539.981
Troškovi sprovođenja osiguranja		8.922.314	7.518.079
Troškovi amortizacije	5.20.	241.734	200.433
Troškovi materijala, goriva i energije	5.20.	296.947	230.268
Troškovi provizija	5.20.	363.596	278.327
Troškovi proizvodnih usluga marketinga i reklame	5.20.	4.088.128	4.228.182
Nematerijalni troškovi	5.20.	2.670.631	1.505.078
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	5.20.	1.127.714	1.013.367
Ostali lični rashodi i naknade	5.20.	133.564	62.424
Poslovni dobitak (gubitak)		1.702.855	999.406
Finansijski prihodi	5.21.	216.811	192.937
Finansijski rashodi	5.22.	28.497	3.829
Dobitak (gubitak) redovne djelatnosti		1.891.169	1.188.514
Ostali prihodi	5.23.	241.152	168.352
Ostali rashodi	5.24.	557.902	324.640
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	5.25.	216.069	417.594
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	5.26.	20.085	
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	5.27	53.962	339
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	5.28	198.989	89.452
Dobitak (gubitak) prije oporezivanja		1.625.376	1.360.707
Poreski rashodi perioda		202.495	94.377
Neto dobitak (gubitak) perioda		1.422.431	1.266.330

BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine

OPIS	Tekuća godina u KM	Prethodna godina u KM
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	19.433.944	14.444.531
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	18.606.561	14.158.482
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	827.383	286.049
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	17.188.748	12.821.262
Odlivi po osn. nakn. šteta iz osig. i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	15.470	20.924
Odlivi po osn. nakn. šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	4.755.379	3.674.707
Odlivi po osnovu premija saosig. reosiguranja i retrocesija	209.868	138.512
Odlivi po osnovu isplata zarada, nakn. zar. i ostalih l. rashoda	1.476.441	1.156.816
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	495.047	63.662
Odlivi po osnovu poreza na dobit	223.957	23.027
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	10.012.586	7.743.614
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.245.196	1.623.269
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	4.706.873	1.248.210
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	2.199.365	573.825
Prilivi po osnovu kamata	279.413	158.241
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	2.228.095	516.144
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	5.456.340	2.252.125
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	2.871.800	659.500
Odlivi po osnovu kupovine akcija	245.000	
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina postrojenja i opreme	539.540	269.447
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	1.800.000	1.323.178
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	749.467	1.003.915
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.059.079	756.101
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	1.059.079	756.101
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.059.079	756.101
Ukupni prilivi gotovine	24.140.817	15.692.741
Ukupni odlivi gotovine	23.704.167	15.829.488
Neto priliv (odliv) gotovine	436.650	(136.747)
Gotovina na početku obračunskog perioda	715.556	852.303
Gotovina na kraju obračunskog perioda	1.152.206	715.556

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine

Vrsta promjene na kapitalu	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA PREDUZEĆA			UKUPNO
	Akcijski kapital	Zakonske rezerve	Akumulisani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak	
	U KM	u KM	u KM	u KM
Stanje na dan 31.12.2016/01.01.2017	5.250.000	255.358	1.353.536	6.858.894
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha			1.266.330	1.266.330
Objavljene dividende		-63.317	783.317	(720.000)
Stanje na dan 31.12.2017/01.01.2018	5.250.000	318.675	1.836.549	7.405.224
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha			1.422.431	1.422.431
Objavljene dividende		-71.122	831.122	760.000
Stanje na dan 31.12.2018	5.250.000	389.797	2.427.858	8.067.655

1. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Akcionarsko društvo za osiguranje "Osiguranje Aura" a.d., Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") osnovano je 14. novembra 2007. godine kao akcionarsko društvo za obavljanje poslova osiguranja, i to na osnovu Rješenja Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-002637. Kao obveznik direktnih poreza Društvo je od strane Poreske uprave evidentirano pod brojem 4402741620001. Matični broj Društva je 11029388.

Osnovna djelatnost Društva je pružanje usluga ostalih osiguranja pod šifrom 65.12.

Rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske br. 05-242-1/07 od 31. oktobra 2007. godine Društvo je dobilo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja za sve vrste neživotnih osiguranja, iz člana 49. stav 2. tačka a) Zakona o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 17/05).

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima te Statutom Društva organi Društva su:

- Skupština Društva,
- Upravni odbor Društva,
- Direktor Društva,
- Odbor za reviziju i interni revizor.

Članovi Upravnog odbora su:

- Kostadinović Branislav, predsjednik
- Mihajlo Milan, član

Članovi Odbora za reviziju:

- Milovanović Dragan, predsjednik
- Sladojević Nenad, član

Direktor Društva: Vujić Radenko

U posmatranoj godini održana je 1 sjednica skupštine akcionara, na kojoj su donesene sljedeće Odluke: Odluka o usvajanju godišnjih izvještaja za 2017. godinu, Odluka o usvajanju mišljenja ovlaštenog aktuara, Odluka o usvajanju izvještaja nezavisnog revizora, Odluka o usvajanju izvještaja o radu Upravnog odbora i Odbora za reviziju, Odluka o razrješenju člana Upravnog odbora i razrješenju člana Odbora za reviziju, Odluka o razrješenju dosadašnjeg aktuara i imenovanju novog, Odluka o raspodjeli dobiti za 2017. godinu.

Društvo obavlja poslove osiguranja preko organizacionih jedinica – filijala i poslovnica, sa sjedištem u Banjoj Luci i u sljedećim gradovima RS: Trebinje, Rogatica, Bileća, Doboje, Kozarska Dubica, Zvornik, Bijeljina, Prijedor, Šamac, Sokolac, Novi Grad, Čelinac, Srbac, Gradiška, Nova Topola, Brčko, Istočno Novo Sarajevo, Mrkonjić Grad, Pale i Foča.

Na tržištu FBiH, Društvo posluje preko Filijale Sarajevo sa poslovnicama u Zenici, Gračanici, Bihaću, Cazinu, Tuzli, Olovu, Žepču, Maglaju, Živinicama, Bosanskoj Krupi i Tešnju.

U okviru navedenih poslovnica rade prodajna mjesta i prodajne kancelarije.

Društvo je dana 31. decembra 2018. godine imalo 165 zaposlenih radnika (31. decembra 2017. godine - 121 radnika). Prosječan broj zaposlenih radnika na bazi časova rada iznosi 94.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS) i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obaveza da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IABS) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom novim Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za društva za osiguranje („Službeni glasnik RS, broj 108/15), Pravilnikom o sadržini i formi obrasca Izvještaja o promjenama na kapitalu (Službeni glasnik RS, broj 63/16), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrasca finansijskih izvještaja za društva za osiguranje (Službeni glasnik RS, broj 63/16).

Iznosi u finansijskim izvještajima su izraženi u konvertibilnim markama (KM). U skladu sa članom 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH (Službeni glasnik BiH broj: 29/02) službeni devizni kurs za valutu Bosne i Hercegovine je jedna konvertibilna marka za 0,511292 eura, odnosno jedan euro iznosi 1,95583 KM.

Radi usklađivanja finansijskog izvještaja sa MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, Društvo je sačinilo finansijske izvještaje po bilansnim šemama i kontnom okviru za Društva za osiguranje.

Društvo je u sastavljanju finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su obrazložene u napomeni 3. uz finansijske izvještaje, a koje su zasnovane na važećim računovodstvenim propisima, propisima iz oblasti osiguranja i poreskim propisima Republike Srpske.

U toku obračuna primjenjeni su sljedeći Međunarodni računovodstveni standardi: MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, MRS 10 – Događaji nakon datuma bilansiranja, MRS 12 – Porez na dobit, MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema,

MRS 18 – Prihodi, MRS 19 – Rezervisanja za zaposlene, MRS 32 – Finansijski instrumenti: objavljivanje i prezentacija, MRS 36 – Obezvredenje sredstava, MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze, i potencijalna sredstva, MRS 38 – Nematerijalna sredstva, MRS 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i vrednovanje, MRS 40 – Ulaganje u nekretnine i ostali.

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

b) Osnova mjerenja

Finansijski izvještaji sačinjeni su na osnovu istorijskog troška i na osnovu fer vrijednosti (finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti).

c) Korištenje pretpostavki i procjena

Prezentacija finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj zahtjeva od rukovodstva korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na prezentovanje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodavljanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama koje su raspoložive na dan sastavljanja finansijskih izvještaja a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi od premija i prenosne premije

Prihodi od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Provizije i drugi troškovi koji se odnose na prenosne premije se razgraničavaju prema periodu kojem pripadaju. Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturisanih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija se obračunava na kraju obračunskih perioda.

Prenosna premija kod neživotnih osiguranja se obračunava metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu ukupnu premiju osiguranja. Prenosna premija se ne obračunava u slučajevima kada se fakturisanje premije vrši na mjesečnoj osnovi.

3.2. Prihodi po osnovu kamata

Prihodi po osnovu kamata se najvećim dijelom odnose na obračunate kamate na oročene depozite i dijelom na kamate po osnovu ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti, i evidentirani su u obračunskom periodu u kome su prihodi i nastali.

3.3. Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Društvo vrši rezervisanje za prijavljene, a nelikvidirane štete na osnovu pojedinačne procjene iznosa štete, koji će Društvo morati da plati, na bazi očekivanog iznosa isplate za svaku pojedinu rezervisanu štetu. Za prijavljene a nelikvidirane štete za koje nije utvrđena visina odštete, rezerviše se najmanje prosječan iznos likvidirane štete u obračunskom periodu za koji se utvrđuje finansijski rezultat. Iznos prijavljenih šteta koje će se isplaćivati u obliku rente rezerviše se u kapitalizovanom iznosu sadašnje vrijednosti svih budućih renti.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

3.4. Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete

Rezervisanje sredstava za nastale, a neprijavljene štete vrši se primjenom dvije metode obračuna. U skladu sa Pravilnikom Društvo je izvršilo obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete metodom očekivane kvote šteta i metodom lančanih ljestvica. Rezervacija za nastale neprijavljene štete jednaka je višem rezultatu od prethodno pomenuta dva obračuna.

3.5. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki opreme i nematerijalnih ulaganja su u izvještaju o ukupnom rezultatu u stvarno nastalom iznosu.

3.6. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan izvještaja o finansijskom položaju, preračunati su u konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija izvještaja o finansijskom položaju iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret rezultata poslovanja.

3.7. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su određiva nemonetarna sredstva koja služe za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se sredstva koja ispunjavaju zahtjeve propisane standardom MRS 38 -nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine/ poreze koji se ne mogu odbiti i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se vrši u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcijalni metod amortizacije. Stopa amortizacije iznosi 16,80%.

3.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljište, građevinski objekti, oprema, investicione nekretnine, ulaganja na tuđim nekretninama i opremi i nekretnine u pripremi.

U momentu nabavke ova imovina se vreduje po nabavnoj vrijednosti koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove pribavljanja sredstava.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuje po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezbjeđenja).

Sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme uvećava se za naknadna ulaganja po osnovu adaptacije, zamjene dijelova i generalnih popravki, pod uslovom da se ova ulaganja mogu izmjeriti i da ona produžuju korisni vijek sredstava.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme se vrši primjenom proporcionalne metode amortizacije.

Na nabavnu vrijednost su primjenjene slijedeće amortizacione stope:

- građevinski objekti 1,3 %
- motorna vozila 15,5 %
- računarska oprema 20%
- ostala oprema 10-12,5 %

3.9. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje Društvo kao vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi obavljanja redovnog poslovanja iz registrovane djelatnosti.

Investicione nekretnine se vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, investicione nekretnine se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije). Investicione nekretnine se amortizuju primjenom proporcionalnog metoda amortizacije. Primjenjuje se stopa amortizacije od 1,3%.

Na kraju poslovne godine Društvo je izvršilo procjenu investicionih nekretnina.

3.10. Ulaganja na tuđim nekretninama

Ulaganja na tuđim nekretninama su iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjena za ispravku vrijednosti i eventualna obezvrjeđenja. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu odbiti i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Ulaganja u tuđe nekretnine se amortizuju proporcionalnom metodom amortizacije u skladu sa periodom korištenja nekretnina na kojima su izvršena ulaganja.

3.11. Obezvrjeđenje vrijednosti nematerijalnih ulaganja nekretnina postrojenja i opreme

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva vrši provjeru obezvrjeđenosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina postrojenja i opreme prikazane u poslovnim evidencijama. Ukoliko postoje indicije obezvrjeđenja vrši se procjena nadoknadivog iznosa. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u poslovnim evidencijama, vrijednost sredstva iskazanog u poslovnim evidencijama se smanjuje do svoje nadoknadiive vrijednosti. Obezvrjeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, vrijednost sredstava prikazana u finansijskim izvještajima se povećava do promjenjene procjene nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklim godinama nije računalo obezvrjeđenje. Poništenje obezvrjeđenja se računa kao prihod tekućeg perioda.

3.12. Finansijski plasmani

Za potrebe mjerenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- a) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha
- b) Ulaganja koja se drže do dospijeća
- c) Potraživanja i dati krediti
- d) Finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju

Sve finansijske plasmane koji se drže do jedne godine Društvo klasifikuje kao kratkoročne, a plasmane koji se drže u periodu dužem od jedne godine Društvo klasifikuje kao dugoročne.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha su:

- a) Finansijska sredstva koja zadovoljavaju bilo koja od sledećih uslova:
 - stečen sa ciljem prodaje i/ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti
 - predstavljaju dio portfolia finansijskih sredstava kojima se upravlja zajedno i za koje postoji dokaz da su finansijska sredstva za kratkoročno ostvarenje dobiti ili
 - derivati, osim ako su označeni kao i da predstavljaju dio efektivnog hedžing instrumenta
- b) poslije početnog priznavanja naznačena od strane entiteta po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska sredstva namjenjena trgovanju se inicijalno vrednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost kod ovog tipa finansijskih sredstava ne uključuje transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati kupovini /sticanju/izdavanju finansijskog sredstva. Ovi troškovi se u cjelosti evidentiraju na teret bilansa uspjeha u trenutku kupovine/sticanja/izdavanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava namjenjeni trgovanju se vrši po fer vrijednosti koja se određuje na aktivnom tržištu (berzi) i predstavlja ponudenu cijenu berze na dan vrednovanja finansijskog sredstva. Promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava namijenjenih trgovanju obuhvataju se u korist/teret bilansa uspjeha perioda u kome su nastale.

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea

Ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, korištenjem metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrijednost je nabavna vrijednost umanjena za otplate glavnice, korigovana za svaku razliku između nabavne vrijednosti i iznosa dospijea i umanjena za bilo koji otpis usljed obezvrjeđenja ili nenaplativosti. Efektivna kamatna stopa je stopa po kojoj se diskontuje očekivani tok budućih gotovinskih plaćanja do dospijea.

Potraživanja i dati krediti

Potraživanja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti uz korekciju za ispravku vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti ili nenaplativosti. Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se na osnovu procjene rukovodstva Društva, i to indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijea za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

Procjena ispravke vrijednosti potraživanja vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 10/09, u daljem tekstu: Pravilnik) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika i načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 91/14). Kriterijumi utvrđeni navedenim Pravilnikom za procjenjivanje ispravke vrijednosti potraživanja navedeni su u napomeni 3.16.

Dati krediti se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrijednost je nabavna vrijednost umanjena za otplate glavnice, korigovana za svaku razliku između nabavne vrijednosti i iznosa dospjeća i umanjena za bilo koji otpis usljed obezvređenja ili nenaplativosti.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju finansijska sredstva koja nisu klasifikovana u prethodnoj grupi finansijskih sredstava.

Početno vrednovanje finansijskih sredstava koja su raspoloživa za prodaju vrši se po nabavnoj vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se direktno mogu pripisati njihovoj kupovini/sticanju/izdavanju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju vrši se po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na aktivnom tržištu (berzi) i predstavlja ponuđenu cijenu berze na dan vrednovanja finansijskog sredstva. U slučaju odsustva aktivnog tržišta naknadno vrednovanje se vrši na osnovu najbolje procjene o iznosu fer vrijednosti izvršenih ulaganja korištenjem metoda diskontovanja novčanih tokova ili oslanjanjem na mišljenje nezavisnog eksperta.

Promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju evidentiraju se direktno u kapitalu.

Ukoliko Društvo utvrdi dugoročni i značajan pad fer vrijednosti na sredstvu raspoloživom za prodaju, svi kumulirani gubici priznati direktno u kapitalu se prenose sa pozicije kapitala u bilans uspjeha, iako sredstvo nije isknjiženo.

Društvo u svom portfoliju nema hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani koji se odnose na ulaganja u formiranje rezervnog fonda Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini i Fonda za naknadu šteta Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, iskazani su po nominalnoj vrijednosti na dan ulaganja, uvećane za pripisanu kamatu.

Ostali dugoročni finansijski plasmani se odnose na dugoročno oročena novčana sredstva kod banaka i dugoročne zajmove date pravnim licima.

Potraživanja za premije

Potraživanja za premije obuhvataju potraživanja za premiju i učešća u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu.

Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospjele iznose prema ugovorenim uslovima, rukovodstvo procjenjuje iznos ispravke vrijednosti kojom se potraživanje svodi na realnu vrijednost terećenjem ostalih rashoda.

Procjenjivanje pozicija aktive

Društvo vrši procjenjivanje pozicija aktive u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 10/09, u daljem tekstu: Pravilnik).

Pozicije aktive klasifikuju se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti, koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Rezervisanja za potencijalne gubitke terete rezultat poslovanja Društva.

U skladu sa Pravilnikom, sva potraživanja Društva razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

1) Prva kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija je finansijska sposobnost zadovoljavajuća po svim kriterijumima,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje blagovremeno, a izuzetno s docnjom do tri mjeseca;

2) Druga kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća, ali se ne očekuje njeno pogoršanje, osim potraživanja od nesolventnog i nelikvidnog dužnika,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do pet, a izuzetno s docnjom do šest mjeseci;

3) Treća kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća posebno ako se uzme u obzir kriterijum solventnosti ili likvidnosti,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do sedam, a izuzetno s docnjom do devet mjeseci;

4) Četvrta kategorija:

- a) potraživanja od dužnika u stečaju ili od dužnika za koga se osnovano može očekivati da će nad njim biti otvoren stečaj,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom od preko devet mjeseci,

v) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze po osnovu premije neživotnog osiguranja ne plaća poslije isteka perioda osiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda osiguranja za tu godinu,

g) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije reosiguranja ne plaća poslije isteka perioda reosiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda reosiguranja za tu godinu,

d) potraživanja od lica koje je povezano lice s društvom za osiguranje, a koja bi inače bila klasifikovana u drugu ili treću kategoriju.

Iznos rezervisanja za potencijalne gubitke dobija se primjenom sljedećih procenata na bruto iznos potraživanja od komitenata:

Kategorija	% rezervisanja
Prva	5%-10%
Druga	25%-50%
Treća	50%-75%
Četvrta	100%

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Izdvojena sredstva za preventivu

Izdvojena sredstva za preventivu obrazuju se izdvajanjem iz bruto premija svih vrsta osiguranja. Izdvojena sredstva za preventivu se mogu koristiti za potrebe preventive u skladu sa internim aktom i propisima za preventivu, kao i evropskim standardima donijetim od strane Evropskog komiteta osiguranja. Izdvojena sredstva obrazuju se izdvajanjem u visini 1% od bruto premije obaveznih vidova osiguranja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze. Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u iznosu primljenih sredstava. Nakon početnog priznavanja finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata umanjena za otplate glavnice, uvećana za iznose kapitalizovanih kamata i umanjena za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca. Finansijske obaveze su iskazane po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem efektivne kamatne stope. Obaveze po osnovu kamata na finansijske obaveze se evidentiraju na teret finansijskih rashoda u periodu na koji se odnose i prikazuju u okviru ostalih

kratkoročnih obaveza. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla

3.13. Porezi i doprinosi

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po dobitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju – bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan je sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost (PDV) na teritoriji Bosne i Hercegovine. Članom 25 navedenog Zakona usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

3.14. Beneficije zaposlenih

a) Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine, radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne plate Društva ili tri prosječne plate radnika, ako je to za njega povoljnije. Kao osnovica za obračun uzima se najveća mjesečna plata ostvarena u posljednjih 12 mjeseci prije ostvarivanja prava na penziju. Na osnovu IAS 19 – Primanja zaposlenih zahtijeva se obračun i evidentiranje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine. Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je izvršilo obračun i evidentiranje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine u svojim finansijskim izvještajima.

3.15. Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljiv dio društva koji je angažovan na pružanju usluga (poslovni segment) ili na pružanju usluga u određenom ekonomskom okruženju (geografski segment) koji u sebi sadrži rizike i koristi različite od onih u drugim segmentima.

4. RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Ove objave nadopunjuju bilješku o upravljanju izmjenjenim rizicima i bilješku o upravljanju rezervama osiguranja. Društvo sačinjava procjene i pretpostavke o budućnosti. Takve pretpostavke i procjene, po definiciji će rijetko odgovarati stvarnim rezultatima. Procjene vezane uz rezervacije za ugovore o osiguranju predstavljaju najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena.

4.1. Glavni izvori neizvjesnosti

Procjene neizvjesnosti vezane uz rezerve

Najznačajnije promjene vezane za finansijske izvještaje Društva odnose se na formiranje rezervi. Društvo ima razumno oprezan pristup formiranju rezervisanja u skladu sa regulativom Agencije za osiguranje RS.

Dobici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Potrebe za umanjivanjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortizovanom trošku se primjenjuje kako je navedeno u računovodstvenoj politici.

Procjena neizvjesnosti rizika uz sudske sporove

Za sudske postupke koji se vode protiv društva, ali se ne odnose na štete, Društvo je formiralo rezervu.

Društvo računa poreske obaveze u skladu sa poreskim propisima RS. Poreske prijave odobrava poreska uprava koja ima pravo na naknadne kontrole.

Regulatorni zahtjevi

Agencija za osiguranje RS je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Društva i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u skladu sa odgovarajućim propisima.

4.2. Ključne računovodstvene prepostavke u primjeni računovodstvenih politika

a) Upravljanje rizikom osiguranja

Primarni rizik kojem je društvo izloženo po ugovorima o osiguranju je rizik da stvarne štete i naknade, ili vrijeme njihovog nastanka, bude različito od očekivanih. Na ovo utiču učestalost i veličina šteta, stvarne isplate naknada i naknadni razvoj dugoročnih šteta. Cilj Društva je da osigura da rezerve društva budu dovoljne za pokriće ovih obaveza.

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost osiguranja kao djelatnosti. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski i rizik rezervisanja. Oni se tiču adekvatnih premijskih tarifa i adekvatnih rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnom osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj te predstavlja rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik rezervi predstavlja rizik da je ukupan nivo tehničkih rezervi krivo procjenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti. Rizik odustajanja predstavlja neočekivano veću ili manju premijsku stopu odustajanja od polisa.

Upravljanje rizicima

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz procedure odobravanja transakcija, cijena usluga i reosiguranjem. Strategija pribave teži diverzifikaciji koja će osigurati uravnotežen portfelj. Društvo reosigurava dio rizika pribave kako bi se kontrolisala izloženost gubicima i zaštitio kapital. Adekvatnost obaveza procjenjuje se uzimajući u obzir odgovarajuću imovinu.

Koncentracija rizika osiguranja

Uprava Društva vjeruje da Društvo nema značajnih koncentracija izloženosti prema bilo kojoj skupini osiguranika.

b) Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslovanja

Na datum izvještavanja formira se rezervacija za procijenjeni konačan trošak podmirenja svih nastalih šteta koje proizilaze iz događaja nastalih do tog datuma, bilo da je prijavljena ili ne, skupa sa odgovarajućim troškovima obrade štete umanjeno za već likvidirane iznose.

Obaveze za prijavljene štete (RBNS) je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uzevši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja i dokaze o iznosima sličnih šteta. Pojedinačne štete se redovno pregledavaju i rezerva se redovno ažurira kada se prijave nove informacije.

Udio reosiguranja se određuje na osnovu ugovora o reosiguranju koji je vrijedio u trenutku nastanka štete.

Procjena rezervi za nastale neprijavljene štete (IBNR) je podložna većem stepenu neizvjesnosti nego rezerve za prijavljene štete.

Ključne metode za obračun IBNR, koje se nisu mjenjale u odnosu na prethodnu godinu su:

- Metoda ulančanih ljestvica
- Metoda očekivane kvote šteta

Pretpostavke koje imaju najveći uticaj na mjerenje iznosa rezervi za neživotna osiguranja su sledeće:

Očekivana kvota šteta

Kvota šteta predstavlja omjer nastalih šteta u odnosu na zarađene premije. Očekivana kvota šteta prati trend kvote šteta proteklih godina.

Preostali faktor razvoja šteta

Za štete „dugog repa“ nivo rezervi u velikoj mjeri zavisi o procjeni razvoja šteta od poslednje godine razvoja za koju postoje istorijski podaci do konačnog razvoja. Preostali faktori razvoja šteta se procjenjuje matematičkim metodama ili se baziraju na aktuarskoj procjeni.

Test adekvatnosti obaveza

Očekivani novčani tokovi vezani za štete i troškove se procjenjuju na osnovu iskustva iz proteklog perioda i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti. Test je proveden na ukupnom neživotnom portfelju.

Osjetljivost dobiti ili gubitaka na promjene značajnih varijabli

U neživotnim osiguranjima, varijable koje imaju najveći uticaj na obaveze osiguranja odnose se na nastanak šteta i promjene u troškovima.

4.3. Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koje imaju značajni uticaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova

Društvo nudi osiguranje nezgode, zdravstveno osiguranje, osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osiguranje vazduhoplova, osiguranje plovila, osiguranje robe u prevozu, osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, vazduhoplove i plovila, osiguranje od opšte građanske odgovornosti, osiguranje kredita, osiguranje garancija, osiguranje od različitih finansijskih gubitaka i osiguranje pomoći. Društvo ima mogućnost uvećanja premije kao i odbijanje šteta koje proizilaze iz prevara. Buduće štete su glavni izvor neizvjesnosti koji utiče na iznos i vrijeme budućih novčanih tokova. Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen sumom osiguranja koja je utvrđena u polisi osiguranja.

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizilaze iz regulative koja daje pravo prijave štete prije stupanja na snagu zastare (3 godine). Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizilazi iz osiguranja nezgode.

4.4. Upravljanje finansijskim rizicima

Ovi rizici uključuju tržišni, kreditni i rizik likvidnosti. Svaki od ovih rizika je opisan dalje u tekstu sa sažetkom načina na koje Društvo upravlja tim rizikom.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- Valutni rizik – rizik da će se vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene kursa.
- Rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se fer vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.
- Cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu.

Kamatni rizik

Društvo nema obaveze po uzetim kreditima i promjene kamatnih stopa ne utiču na nivo tehničkih rezervi. Sva kamatorna ulaganja Društva na dan izvještavanja nose fiksnu kamatnu stopu tako da ne bi bilo direktnog efekta na dobit ili gubitak u slučaju promjene kamatnih stopa.

Cjenovni rizik

Glavni izvor izloženosti cjenovnom riziku su ulaganja u hartije od vrijednosti. Cilj Društva je ulaganje u diverzifikovani portfelj visoko kvalitetnih, likvidnih HOV. Portfelj Društva je ograničen parametrima koje donosi Uprava društva i regulatorni organ.

Rizik promjene kursa

Društvo je izloženo riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. Te transakcije su uglavnom vezane za likvidirane ino štete. Obim i značaj tih transakcija i eventualni rizik u vezi sa njima praktički ne mogu uticati na dobitak ili gubitak Društva.

Kreditni rizik

U toku svog redovnog poslovanja Društvo je izloženo kreditnom riziku. Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće izmiriti svoje ugovorene obaveze ili će rezultirati finansijskim gubitkom. Izloženost Društva i kreditni rejting klijenta stalno se nadgledaju a ukupna vrijednost zaključnih finansija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Društvo permanentno prati finansijske struje i poslovanje svojih značajnih komitenata odnosno izloženosti riziku deponovanja i ulaganja sredstava.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja pozicijama. U izvještajnom periodu. Društvo je vodilo računa o likvidnosti i na taj se način štitilo od prekomjerne izloženosti riziku bočne strukture i strukture neusklađenosti imovine sa obavezama. Rukovodstvo Društva svakodnevno razmatra izvještaj i stanje deponovanih sredstava. Empirijski se utvđuje kritični dan za likvidnost Društva, odnosno datumi značajnog odliva sredstava. Na osnovu identifikacije raspoloživih sredstava i dnevno utvrđenih potreba, donosi se odluka o korištenju sredstava. Dugoročna značajna finansijska ulaganja odnose se na dugoročno oročene depozite u komercijalnim bankama u RS o čemu je bilo riječi u prethodnom tekstu. Ulaganja su iskazana u vrijednosti oročenih depozita.

5. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5.1. Nematerijalna ulaganja

u KM

Opis	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	76.334	65.858
Povećanja:		2.223
Nove nabavke	1.102	2.223
Stanje na kraju godine	77.436	68.081
Kumulirana ispravka vrijednosti		
Stanje na početku godine	70.423	39.660
Povećanja:		
Amortizacija	2.131	11.264
Stanje na kraju godine	72.554	50.924
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2017. godine	5.911	17.157
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2018. godine	4.882	26.198

Nematerijalna ulaganja na dan izvještavanja, u skladu sa MRS 38 – Nematerijalna sredstva, iskazana su prema nabavnoj vrijednosti umanjenoj za amortizaciju. Amortizacija nematerijalnih ulaganja se vrši u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Stopa amortizacije iznosi 16,80%.

5.2. Nekretnine postrojenja i oprema

u KM

Opis	Zemljište	Gradevinski objekti	Oprema	Investicione nekretnine	Nekretnine u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost:						
Stanje na početku godine	333.483	1.039.541	1.266.315	3.340.261	1.567.744	7.547.344
Povećanja:						
Nove nabavke		1.001.828	441.104	100.000	153.450	1.696.382
Stanje na kraju godine	333.483	2.041.369	1.707.419	3.440.261	1.721.194	9.243.726
Ispravka vrijednosti:						
Stanje na početku		48.750	679.483	164.287		892.520

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

godine						
Povećanja:						
Amortizacija		22.981	177.879	38.743		239.603
Procena						
Smanjenja:						
Stanje na kraju godine		71.731	587.362	203.030		1.132.123
Sadašnja vrijednost						
31.12.2017. godine	333.483	990.791	586.832	3.175.974	1.567.744	6.654.824
31.12.2018. godine	333.483	1.969.638	850.057	3.237.231	1.721.194	8.111.103

Zemljište

Na dan bilansa u knjigama Društva zemljište je evidentirano u iznosu od 333.483 KM a odnosi se na zemljište:

- U Banjaluci ispod poslovne zgrade površine 1.146 m² i oko poslovne zgrade površine 807 m² ukupne vrijednosti 151.308 KM, upisano u ZK Uložak broj 12394 od 21.03. 2014. godine, KO SP Banjaluka na kojem je izvršena izgradnja građevinskog objekta u Banja Luci. Na zemljištu je upisana hipoteka u korist Auto Centar Alfa doo Banjaluka za otplatu kredita uzetog od IRB RS a.d Banjaluka.
- U Kostajnici ispod poslovne zgrade površine 647 m² i oko poslovne zgrade površine 1.753 m², ukupne vrijednosti 96.000 KM, upisano u ZK Uložak broj 517 od 27.03. 2014. godine, KO SP Mrakodol Kostajnica. Na zemljištu je upisana hipoteka u korist Auto Centar Alfa doo Čelinac za otplatu kredita uzetog od IRB RS a.d Banjaluka.
- U Čelincu ispod poslovne zgrade površine 563 m² i oko poslovne zgrade površine 835 m² ukupne vrijednosti 86.175 KM, upisano u ZK Uložak broj 232 od 27.07. 2012. godine, KO SP Osječko Čelinac. Na zemljištu nema tereta.
- U Srpcu je zemljište površine 537 m² na kojem se nalazi objekat za tehnički pregled vozila. Na zemljištu nema tereta. Nabavna vrijednost zemljišta nije iskazana odvojeno od vrijednosti građevinskog objekta.

Građevinski objekti

Na dan bilansiranja građevinske objekte koji služe za obavljanje poslovne djelatnosti čine:

Poslovna zgrada u Banja Luci, koji je etažirana na:

- Objekat PR-GA-1 Poslovni prostor površine 125 m² i upisan u Knigu uloženi ugovora kod RUGIPP Banjaluka po izvodu broj:11-952-P-362-13 izdat 02.04.2014. godine,
- Objekat PR-1 Poslovni prostor površine 26 m² i upisan u Knigu uloženi ugovora kod RUGIPP Banjaluka po izvodu broj:11-952-N-364-13 izdat 02.04.2014. godine,
- Objekat 1-1 Poslovni prostor površine 90 m² i upisan u Knigu uloženi ugovora kod RUGIPP Banjaluka po izvodu broj:11-952-P-363-13 izdat 02.04.2014. godine.
- Poslovni prostor površine 203,88 m² kao etažna svojina građevinskog objekta na drugom spratu.

Na dan bilansa vrijednost poslovnih prostora u poslovnom objektu u Banjaluci u evidencijama Društva iskazan je u zbirnom iznosu od 788.006 KM sa akumuliranom ispravkom vrijednosti od 43.403 KM. Potrebno je odvojeno iskazati nabavnu vrijednost i ispravku vrijednosti etažnih cjelina prema broju kvadrata i odvojeno amortizovati u skladu sa MRS 16.

Poslovna zgrada u Čelincu, koja se koristi u poslovne svrhe, a manji dio je izdat pod poslovni zakup. U toku 2018. godine vrijednost objekta je uvećana za izvršeno ulaganje u iznosu od 1.001.828 KM. Na dan bilansa vrijednost poslovnog objekta u Čelincu iskazana je u zbirnom iznosu od 1.253.363 KM sa akumuliranom ispravkom vrijednosti od 28.329 KM.

Oprema

U toku 2018. godine izvršena je nabavka nove opreme u iznosu od 441.104 KM. Nabavka se većim dijelom odnosi na kupovinu automobila, kancelarijskog namještaja i računarske opreme za novootvorene poslovne jedinice. Tekuća amortizacija iznosi 177.879 KM a sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine 850.057 KM.

Investicione nekretnine

Iskazane investicione nekretnine odnose se na sledeće nekretnine:

- poslovni prostor u zgradi u Banjaluci u sjedištu, kao etažna svojina građevinskog objekta i to Objekat PR-1 Poslovni prostor površine 328 m² i upisan u Knigu uloženih ugovora kod RUGIPP Banjaluka po izvodu broj:11-952-P-361-13 izdat 02.04.2014. godine.
- poslovni prostor u zgradi u Banjaluci u sjedištu, kao etažna svojina građevinskog objekta na drugom spratu površine 142,41 KM.
- poslovni prostor u zgradi u Banjaluci u sjedištu, kao etažna svojina građevinskog objekta na trećem spratu površine 341,46 KM.

Na dan bilansa pomenuti poslovni prostori u poslovnim knjigama Društva evidentirani su u zbirnom iznosu od 2.395.817 KM i akumuliranom ispravkom vrijednosti od 156.209 KM.

Ostatak vrijednosti iskazanih investicionih nekretnina na dan bilansa čine:

- građevinski objekat u Srpcu koji se sastoji od poslovnog prostora površine 176 m² i dvorišta površine 361 m² koji je izdat je pod tekući zakup. Na dan bilansa iskazana vrijednost objekta iznosi 527.834 KM sa akumuliranom ispravkom vrijednosti od 44.980 KM.
- građevinsko zemljište u Gradišci površine 1.675 KM koje je izdato pod zakup. Na dan bilansa njegova iskazana vrijednost iznosi 360.000 KM
- stambeni objekat (kuća sa okućnicom) kč 18/2 K.O. Mašići u Mašićima čija vrijednost na dan bilansa iznosi 56.610 KM a akumulirana ispravka vrijednosti na dan bilansa iznosi 1.839 KM.
- Zemljište za izgradnju poslovnog objekta nabavljeno u toku 2018. godine čija iskazana vrijednost iznosi 100.000 KM.

Nekretnine u pripremi

Nekretnine u pripremi na dan bilansa iznose 1.529.743 KM a većim dijelom se odnosi na ulaganja u poslovni objekat sjedišta u Banja Luci koji nije završen i stavljen u upotrebu. U toku 2018. godine izvršena su ulaganja u zbirnom iznosu od 153.450 KM.

5.3. Učešća u kapitalu i ostali dugoročni finansijski plasmani

u KM

	Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	Ostali dugoročni finansijski plasmani	Ukupno
Sadašna vrijednost				
31.12.2017. godine	353.353	440.535	3.564.000	4.357.888
31.12.2018. godine	598.353	436.389	3.400.000	4.434.742

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica odnosi se na ulaganje u akcije sledećih mikrokreditnih Društava:

- MKD Credis a.d. 353.353 KM (30 % učešća u kapitalu)
- MKD AURIS a.d. 245.000 KM (49 % učešća u kapitalu)

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2018. godine iznose 436.389 konvertibilnih maraka i odnose se na sredstva uplaćena za formiranje sredstava Rezervnog fonda i Fonda za naknadu šteta Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini. Sredstva u Rezervnom fondu Biroa Zelene Karte BiH iznose 302.460 KM, dok sredstva u Fondu naknada šteta iznose 133.929 KM.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U skladu sa Zakonskim odredbama, Društvo je u 2018. godini održavalo već uložena sredstva i ulagalo nova slobodna sredstva u raspoložive finansijske instrumente, poštujući prije svega načela sigurnosti ulaganja, tržišnosti, isplativosti, likvidnosti te odgovarajuće disperzije ulaganja.

Dugoročno oročena novčana sredstva kod poslovnih banaka su oročena na period duži od godinu dana, sa kamatnom stopom između 0,90% do 2,10% godišnje.

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2018. godine u iznosu od 3.400.000 KM se odnose na dugoročno oročena novčana sredstva kod:

- Mikrofin banke a.d. Banja Luka u iznosu od 2.450.000 KM
- Sber Banke a.d. Banja Luka u iznosu od 500.000 KM
- Nova banke a.d. Banja Luka u iznosu od 450.000 KM

Sredstva su oročena na period od 24 mjeseca.

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

5.4. Zalihe i dati avansi

u KM

Opis	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Materijal	4.070	6.337
Zalihe, neto	4.070	6.337
Bruto dati avansi	189.609	155.133
Ispravka vrijednosti datih avansa	135.259	121.653
Dati avansi - ukupno	54.350	33.480
Zalihe i dati avansi - ukupno	58.420	39.817

5.5. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi štete i ostali kupci

u KM

	Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	Potraživanja po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u zemlji	Ostali kupci	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	700.582	85.066	72.463	858.111
Bruto stanje na kraju godine	919.543	61.136	100.466	1.081.145
Ispravka vrijednosti na početku godine	292.350		32.920	325.270
Ispravka vrijednosti na kraju godine	453.253		32.920	499.210
Neto stanje				
31.12.2017. godine	408.232	85.066	39.544	532.842
31.12.2018. godine	453.253	61.136	67.546	581.935

5.6. Druga potraživanja

u KM

	Potraživanja iz specifičnih poslova	Druga potraživanja	Ukupno
Bruto stanje na početku god. godine	284.781	157.643	442.424
Bruto stanje na kraju godine	339.531	91.470	431.001
Ispravka vrijednosti na početku godine	75.845	23.493	99.338
Ispravka vrijednosti na kraju godine	75.845	23.493	99.338
Neto stanje			
31.12.2017. godine	208.936	134.149	343.085
31.12.2018. godine	263.686	67.977	331.663

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Potraživanja iz specifičnih poslova na dan bilansa obuhvataju:

u KM

Naziv	Bruto	Ispravka	Neto
Potraživanja po osnovu prava na regres	218.763	30.309	188.454
Potraživanja za uslužno izvršen uviđaj procjenu i likvidaciju štete	27.973		27.973
Potraživanja po osnovu zakupa	77.035	30.069	46.966
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	15.760	15.467	283
Ukupno	339.531	75.845	263.676

Druga kratkoročna potraživanja na dan bilansa obuhvataju:

u KM

Naziv	Bruto	Ispravka	Neto
Potraživanja za kamatu	45.110		45.110
Ostala potraživanja	46.360	23.493	22.867
Ukupno	91.470	23.493	67.977

5.7. Kratkoročni finansijski plasmani

u KM

	Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	299.557	4.468.094	4.767.651
Bruto stanje na kraju godine	972.321	4.555.308	5.527.629
Ispravka vrijednosti na početku godine	36.545		36.545
Ispravka vrijednosti na kraju godine	182.492		182.492
Neto stanje			
30.12.2017. godine	263.012	4.468.094	4.731.106
31.12.2018. godine	789.829	4.555.308	5.345.137

Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji su po osnovu kratkoročnih beskamatnih pozajmica radnicima Društva na dan 31. 12. 2014. godine u iznosu od 72.850 KM za rješavanje stambenih pitanja. U toku 2014. godine isplaćeno je po Ugovorima novih pozajmica u iznosu od 31.052 KM, dok je vraćeno 26.045 KM po osnovu pozajmica iz ranijih godina.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti obuhvataju:

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

- ulaganje u obveznice Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska, Centralna Banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono – razvojnoj banci Republike Srpske. Na dan bilansa struktura ulaganja u ove hartije je sledeća:

u KM

Oznaka	Količina	Cijena	Vrijednost
RSRS-O-A	1.105.664	0,4850	536.247,04
RSRS-O-B	754.903	0,4820	363.863,25
RSRS-O-C	1.625.626	0,4784	777.618,20
RSRS-O-D	423.600	0,5760	243.993,60
RSRS-O-E	399.839	0,6648	265.808,97
RSRS-O-F	650.630	0,6615	430.391,75
RSRS-O-G	519.840	0,6550	340.490,00
RSRS-O-H	94.000	0,7320	68.808,00
RSRS-O-I	424.451	0,8226	382.057,39
RSRS-O-K	352.395	0,9085	529.518,32
RSRS-O-L	185.000	0,8906	164.761,00
Ukupno	6.806.402		4.103.557,52

- ulaganje u obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu u RS, odnosno BiH. Na osnovu Člana 9, Stav 1, Tačka 5 Društvo je izvršilo ulaganje u obveznice emitenta MKD Credis, kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu u Republici Srpskoj. Na dan bilansa struktura je sledeća:

u KM

Oznaka	Količina	Cijena	Vrijednost
CRRF-O-A	360	666,67	240.000
CRRF-O-B	250	847,00	211.750
Ukupno			451.750

5.8. Gotovina

u KM

Opis	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Poslovni računi - domaća valuta	1.107.361	113.084
Poslovni račun – strana valuta	17.372	4.961
Blagajna - domaća valuta	27.473	4.153
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno	1.152.206	715.556

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Na dan bilansa novčana sredstva na poslovnim računima u domaćoj valuti čine novčana sredstva na računima kod sledećih banaka:

u KM

Naziv Banke	Iznos
Komercijalna Banka a.d. Banja Luka	430.629
Sber bank a.d. Banja Luka	104.648
Pavlović Banka Int. a.d. Banja Luka	32.136
UniCredit Banka d.d. Mostar	282.204
Nova banka a.d. Banja Luka	254.027
Banka Srpske a.d. Banja Luka	3.632
Ziraat bank BH d.d. Sarajevo	85
Ukupno	1.107.361

5.9. Aktivna vremenska razgraničenja

u KM

Opis	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Razgraničeni troškovi pribave	889.342	616.104
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	93.272	37.429
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno	982.614	653.533

Razgraničeni troškovi pribave na dan bilansa iznose 889.342 KM, cjelokupno se odnose na razgraničene troškove bruto plata zaposlenih koji rade direktno na pribavi osiguranja. Obračun razgraničenja troškova na naredni obračunski period je urađen na osnovu obračuna razgraničenja premije osiguranja, s čijom prodajom su troškovi bruto plata zaposlenih koji rade na pribavi osiguranja, direktno povezani. Ostala vremenska razgraničenja najvećim dijelom se odnose na unaprijed plaćene troškove.

5.10. Kapital

u KM

Opis	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Akcijski kapital	5.250.000	5.250.000
Zakonske rezerve	318.675	255.358
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	1.076.550	633.536
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	1.351.309	1.203.013
KAPITAL	8.067.656	7.405.224

Struktura akcijskog kapitala Društva na dan bilansa čine 32.500 redovnih akcija sa pravom glasa nominalne vrijednosti 100 KM čiji je 100 % vlasnik Zoran Tunjić i 20.000 povlašćenih nekumulativnih akcija čija

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

nominalna vrijednost iznosi 100 KM. Po 9.990 povlašćenih nekumulativnih akcija je u vlasništvu Fonda za resituciju Republike Srpske odnosno Akcijskog fonda Republike Srpske.

Povlaštene nekumulativne akcija Društva emitovane drugom emisijom sadrže sljedeća prava za njihove vlasnike:

- dividendnu stopu od 8% na godišem nivou, koja dopijeva na naplatu najkasnije 30. juna svake godine.
- ako Emitent ne isplati ukupan iznos dividende na povlaštene nekumulativne akcije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, povlaštene nekumulativne akcije dobijaju pravo glasa do isplate dividende u omjeru 1:1
- Emitent daje pravo vlasnicima povlašćenih nekumulativnih akcija da ih mogu konvertovati u obične (redovne) akcije u omjeru 1:1, i u tom slučaju daje pravo vlasnicima na određen broj predstavnika u organima društva,
- Emitent daje pravo prioriteta vlasnicima povlašćenih nekumulativnih akcija, u odnosu na vlasnike običnih akcija, kod raspodjele likvidacione i stečajne mase,
- Emitent je u obavezi da izvršava izvještavanje prema vlasnicima povlašćenih nekumulativnih akcija, i
- Emitent daje pravo vlasnicima povlašćenih nekumulativnih akcija da ih prodaju Akcionarskom društvu najniže po cijeni po kojoj su ih stekli, ukoliko Društvo ne ispunjava uslove propisane Prospektom i osnivačkim aktom, koje se odnose na obaveze prema vlasnicima povlašćenih akcija.

5.11. Dugoročna rezervisanja

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Rezervisanja za otpremnine i beneficije zaposlenih	73.429	56.945
Dugoročna rezervisanja - ukupno	73.429	56.945

5.12. Obaveze po osnovu šteta i ugovornih iznosa

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	2.806	4.462
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa-ukupno	2.806	4.462

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

5.13. Obaveze za premiju i specifične poslove

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Obaveze za povrat neiskorištenog dijela premije	4.027	1.040
Obaveze za premiju i specifične poslove	4.027	1.040

5.14. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Obaveze za neto zarade	59.390	67.411
Obaveze za porez na zarade	11.382	23.773
Obaveze za doprinose na zarade	69.801	49.094
Obaveze za ostale doprinose na zarade	665	588
Obaveze po osnovu bruto zarada - ukupno	141.238	140.861

5.15. Ostale kratkoročne obaveze

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	10.727	12.216
Obaveze prema članovima upravnog i odbora za reviziju	2.000	2.200
Dobavljači u zemlji	222.713	115.435
Obaveze po osnovu ugovora o zakupu i drugih ugovora	105.594	136.326
Druge obaveze iz poslovanja - ukupno	340.948	266.326
Obaveze za porez na dobit	99.705	55.050
Obaveze za porez na dobit	59.537	379.541
Ostale kratkoročne obaveze ukupno	500.190	700.717

5.16. Pasivna vremenska razgraničenja

u KM

Opis	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Prenosne premije neživotnih osiguranja	9.486.676	7.348.821
Rezervisanja za prijavljene a nelikvidirane štete	936.307	712.477
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	1.755.896	1.612.368
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno	12.178.879	9.673.666

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Prenosna premija neživotnih osiguranja

Društvo je na dan 31.12.2018. godine obračunalo prenosnu premiju u iznosu od 9.486.676 KM. Osnovica za obračun bruto prenosne premije je obračunata premija u tekućem obračunskom periodu. Obračun prenosne premije je urađen prema vremenu trajanja osiguranja po metodi pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju a na osnovu preostalog broja dana trajanja osiguranja nakon dana bilansiranja a putem automatske obrade podataka.

Na dan bilansa prenosna premija po vrstama osiguranja je sledeća:

Opis	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	8.714.428	6.595.790
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih v.	325.849	278.722
Osiguranje nezgode	217.982	265.362
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	135.403	4.226
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	71.127	185.981
Zdravstveno osiguranje	11.995	12.577
Osiguranje ostalih šteta na imovini	9.882	5.525
Osiguranje robe u transportu	9	638
Prenosna premija - ukupno	4.486.676	7.348.821

Rezervisane štete neživotnih osiguranja čine:

Stručna služba Društva je na dan 31.12.2018. izvršila obračun rezervacija za štete u iznosu od 2.692.203 KM. Obračun je izvršen, u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja rezervacije za štete i potpisan od strane ovlašćenog aktuara. Obrada šteta i popunjavanje izveštaja o rezervisanim i rešenim štetama vrši se u centrali Društva u Banjoj Luci. Rezervisane štete RBNS AO u iznosu od 936.307 KM za prijavljene štete i rezervisane štete IBNR AO u iznosu od 1.755.896 KM, neprijavljene štete po aktuarskoj procjeni.

5.17. Prihodi od premije osiguranja

u KM

Opis	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Obavezna osiguranja od autoodgovornosti	16.765.104	13.093.946
Osiguranje od nezgode	479.237	385.003
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	126.394	85.928
Osiguranje motornih vozila -kasko	629.401	449.041
Osiguranje robe u prevozu	180	27.722
Osiguranje imovine od požara	205.063	323.576
Osiguranje od opšte odgovornosti	206.476	11.267

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Prihod od premije saosiguranja	89.432	41.248
I Bruto premija - ukupno	18.516.900	14.439.463
II Promjena prenosne premije	-2.227.289	-1.174.425
III Prihod od premije osiguranja neto (I+II)	16.289.611	13.265.038

Prihodi od premije osiguranja koji pokazuju rast za 22,80 % u odnosu na prethodnu godinu sa učešćem u ukupnim poslovnim prihodima sa 96,35 %.

5.18. Ostali poslovni prihodi

u KM

Opis	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Prihodi od ukidanja rezervisanja neživotnih osiguranja	205.085	91.362
Prihodi od povrata poreskih dažbina, dotacija i regresa	17.191	12.851
Prihodi od regresnih potraživanja	186.242	119.606
Prihodi od uslužnih zapisnika	3.240	16.330
Prihodi od zelenih kartona	147.448	110.068
Prihodi od zakupa	39.525	26.200
Prihodi od otkupa šteta	8.346	3.982
Ostali nepomenuti poslovni prihodi	10.757	920
Ostali poslovni prihodi - ukupno	617.834	381.319

5.19. Funkcionalni rashodi

u KM

Opis	31. decembra 2018	31. decembra 2017
Doprinosi birou zelene karte	297.491	282.895
Doprinosi zaštitnom fondu	185.036	202.681
Naknade agenciji za osiguranje	110.860	95.654
Naknade agenciji za nadzor FBiH	17.500	17.500
Rezervisanja za preventivu	85.972	88.017
I Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose - ukupno	686.859	686.747
Naknade šteta osiguranja od autoodgovornosti	4.135.543	3.372.438
Naknade šteta osiguranja od nezgode	70.577	31.206
Naknade šteta kasko	339.830	201.750
Naknada šteta od osiguranja robe u transportu	6.335	7.230

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Naknada šteta kolektivno osiguranje radnika	125.386	25.746
Naknada šteta osiguranja učenika i studenata	15.126	6.322
Naknada šteta putno zdravstveno osiguranje	7.369	4.728
Naknada šteta po osnovu osiguranja od požara	16.293	1.540
Naknada šteta po osnovu drugih vidova osiguranja imovine	13.936	1.887
Rashodi po osnovu premija reosiguranja	193.554	180.249
Rezervisanja za prijavljene nelikvidirane štete	572.443	138.970
Rezervisanja za neprijavljene štete		401.011
Troškovi regresnih potraživanja	10.963	13.054
Troškovi sudskih taksi	16.724	8.095
Troškovi sudskog vještaka	37.710	23.135
Ostali troškovi obrade šteta	23.628	24.766
II Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	5.585.417	4.442.125
III Funkcionalni rashodi – ukupno (I+II)	6.272.276	5.128.872

U obračunskom periodu društvo je imalo ukupno 2.348 prijavljenih šteta, i 179 šteta prenesenih iz ranijeg perioda. 2.133 štete su obrađene i isplaćene u ukupom iznosu od 4.730.396 KM. 229 odštetnih zahtjeva je odbijeno dok je 165 preneseno u naredni period i za njih su izvršena rezervisanja.

5.20. Troškovi sprovođenja osiguranja

u KM

Opis	31.decembra 2018	decembra 2017
Troškovi amortizacije	241.734	200.433
Troškovi materijala, goriva i energije	296.947	230.268
Troškovi provizija	363.596	278.327
Troškovi proizvodnih usluga zakupa i reklame	4.228.182	117.693
Nematerijalni troškovi	2.670.631	1.505.078
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.261.278	1.075.791
Troškovi sprovođenja osiguranja- ukupno	8.922.314	7.518.079

Najveći dio troškova od proizvodnih usluga čine troškovi zakupa i to: troškovi zakupa na pokretnoj stvari 898.000 KM, troškovi zakupa na nepokretnoj imovini 2.189.237 KM, i troškovi zakupa poslovnih prostora 381.230 KM, troškovi reklame 406.590 KM, troškovi održavanja 95.571 KM. Troškovi zakupa na pokretnoj i nepokretnoj stvari odnose se na plaćene naknade fizičkim licima za zakup reklamnog prostora na

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

automobilima ,teretnim vozilima i nekretninama. Na sve ugovore obračunat je porez na prihod od kapitala u skladu sa važećim poreskim propisima.

Nematerijalne troškove najvećim dijelom čine: troškovi donacija i pomoći 842.124 KM, troškovi sponzorstva 628.350 KM, troškovi stipendija 230.900 KM, troškovi službenih putovanja 226.718, troškovi telefonskih usluga 114.969 KM te ostali razni nematerijalni troškovi u iznosu od 627.570 KM.

5.21. Finansijski prihodi

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Prihodi od kamata	216.799	192.207
Pozitivne kursne razlike	12	30
Finansijski prihodi - ukupno	216.811	192.237

5.22. Finansijski rashodi

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Rashodi kamata	28.486	3.819
Negativne kursne razlike	11	10
Finansijski rashodi - ukupno	28.497	3.829

5.23. Ostali prihodi

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Naplaćena otpisana potraživanja	230.127	165.501
Ostali nepomenuti prihodi	11.025	2.880
Ostali prihodi - ukupno	241.152	168.381

5.24. Ostali rashodi

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	411.504	324.634
Ostali vanredni rashodi	146.398	5
Ostali rashodi - ukupno	557.902	324.639

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

5.25. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Prihodi od usklađivanja vrijednosti HOV	216.069	417.594
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine -ukupno	216.069	417.594

5.26. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Obezvrijeđenje dugoročnih finansijskih plasmana	20.085	
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine -ukupno	20.085	

5.27. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijeg perioda

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Prihodi iz ranijih godina	53.962	339
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijeg perioda	53.962	339

5.28. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijeg perioda

u KM

Opis	31.decembra 2018.	31. decembra 2017.
Troškovi povrata premije iz ranijih godina	173.762	87.080
Troškovi iz ranijih godina	25.227	2.372
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijeg perioda	198.989	89.452

5.29. Tehničke rezerve

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1.	Rezerve za prenosne premije	9.486.676
2.	Rezerve za štete	2.692.203
	Ukupno tehničke rezerve (1+2)	12.178.879

Društvo je na dan 31.12.2018. godine obračunalo prenosnu premiju u iznosu od 9.486.675,95 KM. Osnovica za obračun bruto prenosne premije je obračunata premija u tekućem obračunskom periodu.

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Obračun prenosne premije je urađen prema vremenu trajanja osiguranja po metodi pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju na osnovu preostalog broja dana trajanja osiguranja nakon dana bilansiranja, a putem automatske obrade podataka.

Stručna služba Društva je na dan 31.12.2018 izvršila obračun rezervacija za štete u iznosu od 2.692.203,05 KM. Obračun je izvršen u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja rezervacije za štete i potpisan je od strane ovlašćenog aktuar. Ovlašćeni aktuar Dragiša Pušara dao je pozitivno mišljenje na ulaganje sredstava Društva i ispunjenosti tehničkih rezervi.

5.30. Ulaganje u pokriće Garantnog fonda

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	Minimalni garantni fond	4.000.000
2	50% minimalnog garantnog fonda	2.000.000

Društvo za osiguranje je obavezno da za vrijeme trajanja dozvole za rad iznos u visini od najmanje 50% minimalnog garantnog fonda, propisanog odredbama članova 49. i 53. Zakona drži u namjenski oročenom depozitu ili hartijama od vrijednosti iz člana 9 stav 1. tačka 1. Pravilnika koji služe isključivo u svrhu zaštite osiguranika i očuvanja solventnosti društva za osiguranje i u drugu svrhu ne mogu da se koriste.

Ulaganja sredstava za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda za poslove, za koje je Društvo dobilo dozvolu za rad, je usklađeno sa članom 11. Pravilnika.

Pregled stanja ulaganja u Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska, Centralna Banka BiH i fondovi iz člana 8 Zakona o Investiciono – razvojnoj banci Republike Srpske (bez ograničenja) u visini 50% minimalnog garantnog fonda dat je u sledećoj tabeli: u KM

Oznaka	Količina	Cijena	Vrijednost	Kamata	Ukupno
RSRS-O-B	754.903	0,4820	363.863	310	364.174
RSRS-O-C	1.625.626	0,4784	777.618	2.204	779.823
RSRS-O-I	464.451	0,8226	382.057	1.718	383.775
RSRS-O-K	518.781	0,9085	471.313	917	472.229
			1.994.851	5.149	2.000.001

Ovlašćeni aktuar Dragiša Pušara dao je pozitivno mišljenje ispunjenost zakonskih propisa u vezi sa ulaganja sredstava za pokriće 50 % minimalnog garantnog fonda.

5.31. Sudski sporovi

Na dan bilansa protiv Društva se vodi ukupno 120 sudskih sporova za naplatu štete i to po osnovu:

- autoodgovornosti ukupno 102 predmet, vrijednost tužbenih zahtjeva 3.007.652,00 KM
- nezgoda ukupno 13 predmeta, vrijednost tužbenih zahtjeva 10.770,00 KM
- kasko osiguranje 4 predmeta, vrijednost tužbenih zahtjeva 63.059,00 KM
- uslužne štete po zelenoj karti 1 predmet, vrijednost tužbenog zahtjeva 5.800,00 KM

Ukupan broj regresnih predmeta po kojima se Društvo pojavljuje kao tužitelj na dan 31.12.2018. godine iznosi 278 predmeta koji se nalaze u fazi utuženja i presuđenja, čija ukupna vrijednost iznosi 890,364 KM i 57 predmeta u fazi izvršenja, čija ukupna vrijednost iznosi 138,149 KM.

5.32. Povezana lica

Društvo je vlasnik 30 % kapitala u MKD Credis a.d. i 49% kapitala u MKD Auris a.d. Na dan bilansa Društvo potražuje od MKD Credis iznos od 451.750 KM po osnovu ulaganja u obveznice.

5.33. Događaji nakon datuma bilansa

Nakon datuma bilansa ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivanje u ovim izvještajima.

U svom redovnom poslovanju, Društvo je izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- tržišnom riziku (koji obuhvata rizik promjene kursa stranih valuta, rizik od promjene kamatnih stopa i rizik od promjene cijena),
- riziku likvidnosti i
- kreditnom riziku

5.34. Izloženost rizicima

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima je definisano računovodstvenim politikama Društva.